

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Rastri 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

CartaSi

VISA MasterCard

Gotovina - povsod na gotovo!

ČETRTEK, 21. MARCA 1996

Izbira med treznostjo in sanjami

VOJMR TAVCAR

Ze prvi dnevi volilne kampanje kažejo, da bo do 21. aprila v Italiji vzdušje zelo napeto. Ofenzivo je začel Kartel svobosčin, ki ima kot glavno tarčo svojih zolčnih napadov zlasti premiera Lamberta Dinija, odkar je predsednik vlade sklenil, da kandidira in da se poveže z levosredinsko koalicijo Oljke. Napadi so dosegli višek zlasti z nastopom bivšega pravosodnega ministra Filippa Mancusa med torkovo predstavitvijo kandidatov desne sredine. Mancuso se je zagnal proti predsedniku vlade Diniju in predsedniku republike, Scalfaru ter ju označil za »prijatelja ob malici« z zelo prozornim namigom na domnevna florentinska voajerja Pietra Paccianija in Maria Vannija.

Včeraj je leva sredina odgovorila na ofenzivo s »topnistvom«. Lamberto Dini je označil program Kartela za »pesek v oči«, D'Alema je dodal, da »desna sredina ruši državo«, Prodi pa jo obtožil, da je nekatera poglavja svojega programa (na primer tistega o trgovini) Berlusconijevo zavezništvo dobesedno prepisalo iz tez Oljke.

Vse to kaže, da v mesecu, ki nas ločuje od volitev, ne bomo pričali umirjenemu sooočanju o programih in projektih, ampak grobememu merjenju moči in udarcem »z gorjaco«. V tako volilno kampanjo sili Kartel, Oljka pa je vsaj včeraj temu nasedla.

Tudi s tega vidika sedanja volilna kampanja močno spominja na tisto izpred dveh let, ko je Berlusconi obljubljal volilcem nizje davke in milijon novih delovnih mest, medtem ko so Progresisti opozarjali predvsem na probleme, s katerimi se bo morala država spoprijeti. Tudi tokrat se lider Kartela ni izognil skušnjavi in je sklenil, da volilcem obljubi Indijo Koromandijo z odpravo obdavitve državnih zadalnic in z novimi delovnimi mesti, medtem ko je program Oljke veliko manj propaganden in znatno stvarnejši.

Toda v dveh letih so se nekatere stvari le spremenile. V Kartelu svobosčin je prevladala Finijeva skrajna desnica, predvsem pa so italijanski državljani v sedmih mesecih Berlusconijevega vladanja lahko ugotovili, da je njegova Indija Koromandija samo v sanjski knjigi, saj je morala Dinijeva vlada ob podpori leve sredine tudi s strogimi ukrepi popravljati škodo, ki jo je povzročil njegov predhodnik.

Omejitve prometa v Trstu: še protest skupine trgovcev

TRST - Medtem ko so se na zupanstvu v dokaj napetem vzdušju nadaljevala pogajanja o prometnih omejitvah v mestu, je skupina trgovcev včeraj spet uprizorila protestni shod in nekaj časa ovirala promet na nabrežju. Obe strani sta vsekakor, kot kaže, precej blizu dogovora.

Trgovci naj bi sprejeli predlog Il-

lyjeve uprave, po katerem bi Trst dobil status turističnega središča, uprava pa naj bi delno popravila ukrepe za omejevanje prometa in onesnaževanja. Omejitve bi veljale do 19.30 (sedaj veljajo do 20.30), popolnoma pa bi sprostili soboto, saj se trgovci zelo bojijo osipa kupcev iz Slovenije in Hrvaske.

Na 5. strani

VOLITVE / OLJKA PREDSTAVILA KANDIDATE

Dini: Program desnice je samo »pesek v oči«

Vprašanje davkov v ospredju polemike

RIM - Volilna kampanja se je vnela že ob samem začetku. Na torkove obtožbe Kartela je Oljka včeraj odgovorila s protiofenzivo vseh svojih komponent. Na novinarski konferenci za predstavitev kandidatov v rimskem hotelu Jolly so voditelji leve sredine odgovorili na obtožbe Kartela, predvsem pa Berlusconijevo zavezništvo obtožili, da s svojo demagogijo in ekstremizmom ruši državo in njene ustanove.

»Pesek v oči« je premier Lamberto Dini označil

program Kartela. D'Alema je dodal, da »Kartel ruši državo s hujskanjem avtonomnih delavcev proti odvisnim delavcem, Prodi pa obtožil tekmece, da so dobesedno prepisali nekatere dele programa Oljke. Najostrejša je bila polemika o zmanjšanju davkov.

Včeraj je predstavila svoj program v 10 točkah tudi SKP. Tajnik Bertinotti je poudaril, da je bistveni cilj v tem trenutku poraziti desnico, ki postaja nevarna za državo.

Na 2. strani

HAAG / PRVO ETNIČNO ČIŠČENJE V NEKDANJI JUGOSLAVIJI

Proces proti zločincem iz Vukovarja

Oficirji JLA Mile Mrksić, Miroslav Radić in Veselin Šljivančanin so še vedno na prostosti

HAAG - Haasko mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije (na sliki AP) je včeraj začelo javno zaslišanje na osnovi obtožnice proti trem castnikom jugoslovanske vojske, ki so obtoženi za pokol v Ovčari v okolici Vukovarja. Zaslišanje se je začelo v odsotnosti osumljenih Mileta Mrksića, Miroslava Radića in Veselina Šljivančanina, ki so še vedno na svobodi. Obtožnica omenjena tri castnike bremenja odgovornosti za smrt 261 ljudi, ki so jih 20. novembra 1991 odpeljali iz vukovarske bolnišnice. Zaslišanje naj bi predvidoma trajalo od šestih dni do dveh tednov.

Ni bil ropar, ampak čuvaj

TRST - Policija je včeraj pozno zvečer pridvela na Drevored XX. septembra, kjer naj bi bil v teku rop v zlatarni Marcuzzi na vogalu z Ul. del Toro. V notranjosti zlatarne so namreč nekateri mimoidoci opazili moškega, ki je sumljivo stikal v poltemi. Toda agenti so kaj kmalu ugotovili, da ni slo za roparja, ampak za čuvaja, ki je opravljal običajno nočno kontrolo.

Ambasador Peter Bekeš na uradnem obisku v Trstu

TRST - Slovenski veleposlanik v Rimu Peter Bekeš je bil včeraj na predstavitvenem obisku v Trstu. Sestal se je s predsednikom deželnega sveta Cruderjem, s predsednikom Dezele Cecottijem in s prefektom oziroma vladnim komisarjem Muscatellijem. Na sedežu generalnega konzulata Slovenije se je sinoci sestal tudi s predstavniki slovenske manjšine (Foto KROMA).

Na 3. strani

Prvi dan pomladi

Foto Mario Magagnola

Cvetenje mandeljnov v Bregu nas spominja, da je danes prvi dan pomladi

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Za evropeizacijo mladih

Združenje Casa d'Europa prireja cikel konferenc, s katerimi namerava utrditi v (solski) mladini ideal o "evropskem domu".

Stran 3

Spet nesreča pri delu

Potem ko je predvčerajšnjim izgubil življenje uslužbenec Acega, je prislo do nove nesreče pri delu, poskodoval se je delavec v skedenjski zelezarni.

Stran 5

Cene počasneje naraščajo

Tržaški občinski statistični urad je včeraj predstavil podatke o porastu cen v marcu, ki so potrdili, da se je naraščanje cen in s tem inflacije upocasnilo.

Stran 5

Devet ženskih pogledov

Na letošnjem Ricmanjskem tednu se je predstavilo tudi devet ustvarjalok, ki so v Babni hiši dale na ogled svoje likovne izdelke.

Stran 10

Ali imate še v rezarvoarju gorivo za ogrevanje stanovanja?

Lahko vam ga dostavimo v najkrajšem času s cisterno s števcem za natočeno gorivo.

IN DRUGE ZNAMKE: FIAT - AGIP CASTROL PERSIAN

TRST - Domjo 145 - Tel. 817395 - 824400

PRODAJA NA DEBELO IN NA DROBNO

• plinsko olje za ogrevanje

• mazivna olja za vse vrste motorjev

VOLITVE / PREDSTAVITEV KANDATOV LEVE SREDINE

Oljka polemično odgovorila na grobo ofenzivo Kartela

Premier Dini označil Berlusconijev program kot »pesek v oči«

Prodi, Dini in D'Alema (z leve) med včerajšnjo tiskovno konferenco Oljke (foto AP)

RIM - Volilna kampanja se je vnela ob samem začetku. Na torkovo ofenzivo Kartela s voščini, ki je ob predstavitvi kandidatov grobo napadel voditelje Oljke, predvsem pa sedanjega premiera Lamberta Dinija, je leva sredina včeraj odgovorila z združenimi močmi in s prav tolikšno ostrino. Se najbolj oster je bil Lamberto Dini, ki je tarča ostrih napadov Silvia Berlusconija in njegovih somisljenikov, od kar je sklenil da kandidira in se poveže z Oljko Romana Prodija.

Leva sredina je skicala včeraj novinarsko konferenco v rimskem hotelu Jolly, da bi predstavila svoje kandidate. Na novinarski konferenci so bili prisotni voditelji vseh

komponent Oljke in vsi so pristavili svoj lonček v odgovorjanju na ofenzivo Kartela.

»Program Kartela je samo pesek v oči, ki hoče preslepiti volilce,« je dejal Lamberto Dini, ki je dodal, da je v Berlusconijevem zavezništvu »prevladala skrajna desnica. Če bi zmagala, bi Italija tvegala neupravljenost in bi se oddaljila od Evrope,« je dodal predsednik vlade. »Kartel s voščini razkrajja državo in njene ustanove s svojimi zolcnimi napadi,« je dodal Massimo D'Alema, po katerem »desnica hoče družbeni razkol in hujska neodvisne delavce proti odvisnim«. Tudi Romano Prodi, ki je običajno umirjen, ni skoparil z obtožbami. Berlusconi in njegove somisljenike je obtožil, da so v nekaterih točkah dobesedno prepisali program Oljke, pri tem pa bili se tako nemarni, da so se zgrešili spregatev. V dokaz so predstavniki Oljke razdelili prisotnim »inkriminirane« odstavke Berlusconijevega programa in primerjavo s tezami Oljke, ki so bile predstavljene 7. decembra. Na isti valovni dolžini so bili v svojem izvajanju tudi Gerardo Bianco, Antonio Maccanico in Carlo Ripa di Meana.

Včeraj je predstavila svoj program tudi Stranka komunistične prenovne. Gre za deset tez, v katerih sta med drugim predvideni uvedba premoženjskega davka in obdavčitev državnih obveznic nad 200 milijoni, ce zeli lastnik ohraniti anonimnost.

PO UMIKU CECCHIJA GORIJA

Danes odločitev o TV prenosu nogometnih tekem

Dogovor Telepiù in Stream za prenos tekem po kablu

RIM - Kazalo je, da bo danes odločitev dokončna, vendar nekaj se je se zataknilo. Nogometni navdušenci bodo morali počakati do danes, preden si bodo lahko dokončno oddahnili ob novici, da jim bo tudi v prihodnji sezoni zajamčen televizijski radijski prenos nogometnih tekem italijanskega prvenstva A lige.

Včeraj dopoldne je skupina Cecchi Gori, ki je ponudila najvišjo vsoto za odkup pravic do nekodiranega prenosa, umaknila ponudbo in se odpovedala pravicam v korist Raiu. Kazalo je, da je problem rešen. Toda zapletlo se je pri ponudbi Raia. V torek je kazalo, da bo Rai ponudila vsoto, ki jo je zajamčil Cecchi Gori (213 milijard lir letno), medtem ko je predsednica Letizia Moratti (na sliki AP) vztrajala pri svoji ponudbi 185 milijard lir letno. Del tako pridobljenih pravic naj bi Rai nato odstopila grupi Cecchi Gori (posnetek nedeljske nogometne tekme, prenos italijanskega nogo-

metnega pokala in turnir za italijanski superpokal) v zameno za 68 milijard lir. Rai in Cecchi Gori sta baje pripravljena na dogovor, toda novi sporazum mora potrditi tudi nogometna zveza, ki se bo sestala danes.

Se večjo senzacijo pa je včeraj zbudil dogovor med zasebnim televizijskim koncernom Telepiù in podjetjem Stream iz državje grupe Stet za kodiran prenos nogometnega prvenstva do telefonskem kablu. Telepiù si je zagotovila pravice za kodiran prenos tekem tako po etru kot po kablu, po oceni izvedencev pa je prav ta sistem tisti, ki se bo v prihodnje ekonomsko najbolj obrestoval. Rai je bila izključena iz te tekme, ker ji vlada ni priznala pravic, da bi se ukvarjala tudi s prenosom kodiranega televizijskega signala. Nogomet kot najbolj priljubljen sport pa je lahko tisti adut, s katerim Telepiù lahko doseže tisto uveljavitev, ki je doslej ni dosegla z normalnimi programi.

RIM / OSTRE KRITIKE NA RAČUN DAVČNE POLITIKE POLA SVOBOŠČIN

»Neodgovorna volilna demagogija«

Dini: odprava obdavčitve državnih obveznic bi samo škodila podjetjem

RIM - »Volilna demagogija«, »čista propaganda«, neodgovorne volilne obljube: napoved Pola s voščini, da bo v primeru volilne zmage odpravil davke na državne obveznice, res ni naletela na ugodne ocene. Sam predsednik vlade Lamberto Dini je opozoril, da bi uresničitev tega predloga ne prinesla v zepe davkoplacevalcev niti ene lire več, pač pa bi povzročila samo pretirani kompetitivnost obveznic v primerjavi z drugimi oblikami investicij, kar bi škodovalo podjetjem. Prav zato je ta predlog »volilna demagogija, ki ne koristi nikomur,« je dejal Dini.

Se bolj odločen je bil v svojih kritikah predstavnik DSL in

bivši predsednik poslanske zbornice Giorgio Napolitano, ki je obtožil Pol s voščini neodgovornosti. »Nujnost bolj pravičnega in bolj enostavnega, v naslednji fazi pa tudi manj obremenilnega davčnega sistema je peav gotovo zelo resno vprašanje. V ta namen je nujno, da se Italija reši spirale zadolženosti in inflacije, v tem okviru pa so obljube o davčnih olajšavah po Napoletanovem mnenju neodgovorne.

Predstavniki Pola s voščini te kritike seveda zavračajo, toda predvsem s protinapadi na račun Oljke, ne pa s tehničnim utemeljevanjem, zakaj bi odprava obdavčitve državnih obveznic koristila italijanskemu gospodarstvu. Za predstavnika KDC Clementeja Mastello zasledujejo kritike Oljke predlogu Pola s voščini samo ta cilj, da bi volilci pozabili na volilno zavezništvo s SKP, ki bi nasprotno hotela povečati davke na obveznice. V resnici pa je davčna politika leve po mastellovi oceni »stara in lena«. Na isti valovni dolžini je tudi vodja NZ Gianfranco Fini, ki očita levici, da je »nesposobna doumeti potrebo po novi davčni politiki«.

MODENA / SKUPNO SPOROČILO

»Big Luciano« in žena Adua sta se ločila

MODENA - S skupnim sporočilom, ki sta ga podpisala oba, sta zakonca Adua Veroni in Luciano Pavarotti včeraj sporočila, da se je njuna skupna pot po 36 letih zakona zaključila. S tem so se zaključila tudi uganjanja, če je ljubezenska zveza, ki se je že pred časom spletla med slavnim tenoristom in njegovo mlado tajnico Nicoletto Mantovani, trdna ali kratkotrajna muha. Kot je poudaril pravni zastopnik Aduve Veroni Calisto Fornero, sta se zakonca Pavarotti razšla povsem sporazumno, finančna plat pa je bila definirana že prej, saj sta imela loceni osebni premoženji.

»Big Luciano«, kot Pavarottiju pravijo nje-

govi številni ameriški oboževalci, ni namreč samo svetovno znan tenorist, temveč tudi pravcato podjetje. Sade dolge in nadvse uspešne kariere tenorista, ki ima sedaj že 60 let, kar pomeni, da so najpomembnejše etape že za njim, sta preudar na Luciana in Adua znala pametno investirati. Hčerke Lorenza (33), Cristina (31) in Giuliana (28) so odločitev staršev sprejele brez pripomb, ceprav z obznanjem. Locitve se ni veselila niti Adua, ki je pred časom izjavila, da morebitne moževne zahteve ne bo sprejela. Za dovoljen je seveda »big Luciano«, ki z Nicoletto - kot je dejal - preživlja cudovito obdobje.

Proces zaradi podkupnin Finančni straži

MILAN - Na milanskem sodišču se je včeraj nadaljeval proces zaradi podkupnin Finančni straži, na katerem je med obtoženci tudi Silvio Berlusconi. Včeraj je imel glavno besedo glavni obtoženec, bivši poveljnik milanske davčne policije gen. Giuseppe Cerciello, ki je v spontani izjavi govoril o svojem delu v Milanu in o sumih, da so nekateri finančni stražniki prejeli podkupnine. Bivši minister za finance Rino Formica pa je včeraj pričal, zakaj je odredil inspekcijo na finančni straži.

PO OBJAVI ZAPISNIKOV PRIČEVANJA STEFANIE ARIOSTO

»Afera Squillante« zadobiva vse bolj presenetljive obrise

Nově obtožbe proti Previtiju in številnim rimskim sodnikom

MILAN, RIM - Vihar, ki ga je s svojimi pričevanji o rimskem sodniku Renatu Squillanteju sprožila Stefania Ariosto, se še ni polegel. Prav nasprotno! Rimska Republika je včeraj objavila izveček njenih izjav milanskim sodnikom in z njimi vpletla v zadevo se kopico znanih sodnikov in političnih predstavnikov. Spet je imela na muhi koordinatorja Forze Italie Cesareja Previtija, ob njem pa tudi nekdanjega pravosodnega ministra Mancusa, njegovega predhodnika Biondija, glavnega ravnatelja pravosodnega ministrstva Meleja, sodnika Carnevaleja in druge. Vsi so včeraj ogorčeno demantirali izjave in najavili, da bodo pričeli v casopis, ki je objavil novice, prijavili sodstvu zaradi obrekovanja in zalitve.

O zadevi je spregovoril tudi milanski javni tožilec Francesco Saverio Borrelli. O imenih ni govoril, pač pa je le omenil, da nekateri sploh niso bili vpisani v register

preiskovanih oseb, nekaj pa so jih vpisali, a so zatem zadevo arhivirali. Milanski sodniki so vsekakor poslali o vsej zadevi uradno sporočilo pravosodnemu ministrstvu in vsijemu sodnemu svetu. Gre za rezervirano sporočilo, ki so ga sodniki poslali v Rim zato, ker so bili v preiskavo vpleteni tudi sodniki. Tolikšna rezerviranost vsekakor kaže, da so se v Milanu držali navodil, ki jih je pred nekaj dnevi dal predsednik republike Scalfaro glede tajnosti sodnih preiskovalnih postopkov.

Aretirani vodja rimskih preiskovalnih sodnikov Squillante medtem v milanskem zaporu Operi nadaljuje z gladovno stavko, ki jo je bil začel dan prej. Njegov branilec, odvetnik Pecorella, je včeraj vložil priziv na kasacijskem sodišču, v katerem zahteva takojšnjo izpustitev sodnika Squillanteja na svobodo. V obrazložitvi je zapisal, da milanski sodnik za predhodne preiskave naj bi

ne bil pristojen za vodenje preiskave, sodnik naj bi ne upošteval olajševalnih okoliscin, poleg tega naj bi bila motivacija o hudih sodnikovih krivdah glede podkupovanja »nelogična«.

V zaporu ostaja tudi drugi aretirani obtoženec te rimsko-milanske sodne afere, rimski odvetnik Pacifico. Tako je odločil milanski sodnik za predhodne preiskave Rosato, ki je zavrnil zahtevo po izpustitvi iz zapore, ki jo je bil vložil Pacificov odvetnik Patanè.

Zena sodnika Squillanteja Lilianna je včeraj v intervjuju za italijansko državno televizijo demantirala, da bi bila njena družina premožna, kot so v prejšnjih dneh poročali italijanski dnevnik, ki so namigovali, da naj bi sodnik skrival milijardni »zaklad«. Prav tako je zanikala, da naj bi prejela v darilo dragulje in druge dragocenosti. Vse, kar poseduje, naj bi bila izključno družinska last, je zatrdirala Lilianna Squillante novinarju.

TRST / NOVI SLOVENSKI AMBASADOR

Bekeš na obisku pri deželni upravi

Srečanje s Cruderjem, Cecottijem in vladnim komisarjem - Pogovor s predstavniki manjšine

Predsednik deželne vlade Sergio Cecotti in slovenski ambasador Peter Bekeš

TRST - Včeraj se je mudil na predstavitvenem obisku v Trstu novi slovenski veleposlanik v Italiji Peter Bekeš, ki se je sestel s predsednikom deželne vlade Sergiom Cecottijem, predsednikom deželne vlade svetom Giancarlom Cruderjem ter s prefektom oziroma z vladnim komisarjem Renatom Moscatellijem. Diplomatskega predstavnika, ki se je sinoči sestel s predstavništvom slovenske manjšine, je spremljala generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan.

Kot bomo v tiskovnem sporočilu deželne vlade, sta predsednik Cecotti in ambasador Bekeš obravnavala odnose med Slovenijo in Furlanijo-Ju-

lijsko krajino ter izrazila skupno voljo in željo po vsestranski okrepitvi in izboljšanju le-teh. Gre za že ustaljeno dobrososedsko sodelovanje med obema realnostima, ki je nastalo in se razvijalo se v času, ko je bila Evropa razdeljena na dva bloka.

Cecotti in Bekeš sta tudi poudarila, da nove razmere na mednarodnem prizorišču omogočajo se nadaljnjo krepitev tega sodelovanja, se posebej na področju kulture, znanstvenega raziskovanja, prometnih povezav, pristaniških infrastruktur in zascite okolja. Posebno pozornost sta sogovornika posvetila problematiki in odprtim problemom narodnih manjšin v Furlaniji-Julijski krajini in v

Sloveniji.

Slovenski ambasador se je, kot rečeno, srečal tudi s predsednikom deželne skupščine Giancarlom Cruderjem. Slednji ga je seznanil z odnosi, ki jih deželna uprava, se posebej pa deželni svet vzdržuje s sosednjo Slovenijo, se posebej pa s tamkajšnjim parlamentom.

Furlanija-Julijska krajina, Slovenija in Koroška, ki so pred časom dale pobudo za ustanovitev mednarodne delovne skupnosti Alpe-Jadran, je poudaril Cruder, nameravajo dosledno nadaljevati po zactani poti. V tem okviru je Cruder seznanil Bekeša s konkretnimi pobudami, ki jih skupno načrtujeta deželna skupščina in slovenski parlament.

TRST / V GREGORČIČEVI DVORANI

Fojbe med zgodovino in politično zlorabo

Po uvodu treh zgodovinarjev živahna razprava

TRST - Fojbe, na videz "nedolžen" kraski pojav, globoka brezna v kamnita tla, po drugi strani pa pojem, ki v zgodovinskem, političnem in sploh družbeno-kulturnem preseku naše stvarnosti pomeni se nerazreseno poglavje.

O fojbah se danes razpravljamo, danes morda se več in nevarneje, kot kdaj prej. Nekako od prvih desetletij tega stoletja se to vprašanje mucno vije skozi dogajanje casa, dozivlja zlorabljanje na več ravneh, sproža različna gledanja, ne nazadnje pa postaja predmet podlega koriscenja za moralno izsiljevanje na ravni celo mednarodnih odnosov med Italijo in Slovenijo. Na koji manjšine, seveda.

Baje dokončnega razčiščevanja bolečega vprašanja iz nase preteklosti se je pred nekaj leti lotila mešana komisija slovenskih in italijanskih zgodovinarjev. Fojbam, njihovi znanstveni in doseđani družbeno-politični obravnavi pa je bilo posvečeno predsinocnje srečanje, ki sta ga v Gregorčičevi dvorani priredila Slovenski klub in pokrajinski odbor SKGZ za Trzasko. Gostje večera pa so bili trije zgodovinarji, Nevenka Troha, Boris M. Gombač in Katja Colja. Slednja je uvedla in vodila razpravo, ki se je po pričakovanjih hitro stopnjevala predvsem v drugem delu srečanja.

Zlohotne in nevarne

Na razpravo o fojbah se je izzvalo veliko ljudi (Foto KROMA)

trditve, ki se zadnje case spet pojavljajo na obzorju, prikrivajo zgodovinska dejstva in obenem netižno nacionalistična trenja. Pojav je spremljal predlog molka, ki je med drugim dovolil tudi politično manipulacijo. Uvodne besede Katje Colje so ponudile iztočnico za obravnavo vprašanja, ki sta jo z različnih zornih kotov razvila ostala dva gosta večera. Boris M. Gombač, dolgoletni ravnatelj Slovenskega narodnega muzeja, je podal vpogled v čas zgodovine in vrsto dejavnikov, ki so na naših tleh botrovali k oblikovanju "pravega" vzdušja za se danes občuteno mednarodno trenje. Zgodovinske korenine pojava segajo dlje od dogodkov druge svetovne vojne, rastejo celo

iz stoletnih odnosov med prebivalci trzaskega ozemlja. Splošna pot k demokratizaciji, ki se uvaja v italijanski kraljevini oz. dezelah avstroogrškega cesarstva, v Trstu ne najde pravega odziva: dalje se ohranja mit o Trstu kot italijanskem mestu. Za slovenski prostor pa je naše mesto pojem odprtosti, v kulturnem, političnem, izraznem in sploh vseh smislih. V zadnjem letu vojne se niti zavezniskim silam ne posreči, da bi se v risanju novih meja in iskanju rešitev dogovorili o trzaskem prostoru: tako ostaja se dalje neko žarišče mednarodne napetosti, ki se vije v povojna leta.

Kot član slovensko-italijanske komisije se Nevenka Troha z vprašanjem o fojbah ukvarja

predvsem znanstveno raziskovalno: njen poseg je torej ponudil odlično vpogled v doslej zbrano gradivo. Nasteti podatki so utemeljeni, osnovani na pregledovanju raznih arhivov, slovenskega notranjega in pravosodnega ministrstva, Sove - Slovenske varnostne agencije. Nedostopna pa sta ključna arhiva, ki bi zbrane izsledke se dodatno utemeljila: dopise Ozne in vojnega sodišča pa hranijo v Beogradu oz. do osamosvojitve pri vojskem sodišču v Sarajevu.

Ob prihodu v Trst je jugoslovanska armada osvobodila mesto in dejansko zasedla slovenske etnične meje: ob postavitvi oblastnega aparata pa je bil njen namen tudi v sirjenju ideje o socialistični revoluciji. V zavesti italijanskega prebivalstva se je ojačila torej "slovenska nevarnost". Množične aretacije, ki so si sledile v dneh po zmagovitem prvem maju (bilo jih je več tisoč) so imele kot poglavitni vzrok oznacbo krivde fašizma, v neposrednem pomenu besede. V zmedu tedarjega casa je pri tem prišlo tudi do pomot, tako da so t.i. osebna obracunavanja sicer prisotna, a nikakor niso prevladujoči element. Na osnovi podatkov je bilo usmrčenih 582 oseb, med temi velika večina odraslih moskih, več kot 400 iz skupine "oboroženih osebkov". Nemogoče je torej govoriti o genocidu, ki prizadene predvsem mlajše prebivalstvo. V fojbah pa je lahko prisotnih največ 423 trupel.

Da je ob tem se veliko odprtih vprašanj, dokazuje ne le tako množična prisotnost in pozorno zanimanje na predsinocnjem srečanju, temveč tudi pestra in bogata razprava, ki bi se prav verjetno lahko nadaljevala v noc.

Damiana Ota

TRST / POBUDA ZDRUŽENJA EVROPSKI DOM

Mladim vcepiti resnični evropski ideal

Jutri se bo začel cikel konferenc, ki so namenjene študentom višjih srednjih sol

TRST - »Temeljni cilj nasega letosnjega programa je, mlajšim rodovom uzavestiti evropski ideal, zato jim bomo orisali zgodovinski razvoj združitvenega postopka in razložili, katere opcije bodo močnejše v prihodnje.« Tako je predsednik združenja Casa d'Europa (Evropski dom) Alvis Barison predstavil cikel konferenc, ki so jih po dogovoru s trzaskim solskim skrbnikom Vitom Campom namenili študentom višjih srednjih sol v Trstu - vključno s slovenskim znanstvenim licejem Franceta Preserna.

Predvideli so pet konferenc na sledeče teme: evropski ideal od izvora do danes; delovanje in pristojnosti ustanov Evropske unije; odnosi med EU ter srednje-vzhodno Evropo in Sredozemlje; politika EU v prid mladim generacijam. Beseda naj bi bila tudi o Trstu in Evropi: »Vendar bi

Z leve: Rossetti, Barison in M. Anselmi (foto KROMA)

bila v zdajšnjem predvlednem vzdušju neumesna,« je dejal podpredsednik Evropskega doma Giorgio Rossetti.

Prva konferenca je bila na univerzi, kjer je spregovoril redni profesor zgodovine političnih ved Giorgio Negrelli, ki bo jutri od 10.45 do 13. ure predaval se v dvorani

Oceania na Pomorski postaji. Naslednje predavanje, ki ga bo imel direktor generalnega tajništva evropskega parlamenta Antonio Ducci, bo 29. marca na soli Galilei v sodelovanju s Presernovim licejem. Pozneje naj bi predavali se direktor zavoda Isdee Tito Favaretto, evroposlanec Luciano

Vecchi in novinar Piccola Paolo Rumiz. Z nadaljnimi pobudami bo združenje obravnavalo rasizem in ksenofobijo, skupno obrambo in zunanjo politiko EU, raztegnitev petnajsterice, njene odnose z dezelom FJK, skupni evropski denar ter vprašanje "mladi in Evropa"; ta konferenca bo sovpadla z odprtjem centra za servisiranje in dokumentacijo, v katerem bo na voljo vse gradivo o razvojnih priložnostih, ki jih nudijo našim krajem evropski programi.

Na predstavitvi, ki sta se je udeležila se tajnica združenja Mariabice Anselmi in svetovalec Marco Favento, so poudarili, da bo Evropski dom podpiral kulturno sodelovanje s Slovenijo in hrvasko Istro, a tudi z Zagrebom in Beogradom. Pobude Evropskega doma so važne tudi zato, ker omogočajo seznanitev mladih z manjšinsko problematiko. (dg)

Umestitev tehnične komisije za jadranski koridor

TRST - Včeraj se je sestala na umestitveni seji posebna deželna tehnična komisija, ki bo morala preučiti probleme jadranskega koridorja. V komisiji sta poleg članov deželne uprave se profesorja Giacomo Borruso, Fabio Santorini. Komisija bo morala izdelati gradivo, ki bo skupno z gradivom ostalih zainteresiranih dezel bilo osnova za uresničitev potrebnih infrastruktur. V prvi fazi bo komisija pripravila gradivo, o katerem se bo v drugi fazi soočila z vsemi pristojnimi dejavniki.

Komisija je že določila prioritete, po katerih naj bi nacrt jadranskega koridorja ovrednotil vloga FJK kot vozlišca prometa med Severom in Jugom ter Vzhodom in Zahodom. V tem okviru je zato strateski interes FJK krepitev pristaniškega sistema in ureditev železniskih povezav z benetkami in Ljubljano, ki naj bi omogočile hitrejši promet. Dezela je z zadovoljstvom ugotovila, da je prav v zvezi s tem vprašanjem državna železniška služba oblikovala ustrezno tehnično komisijo.

Zadovoljstvo SSO

GORICA - Svet slovenskih organizacij je v tiskovnem sporočilu z veseljem vzel na znanje vest, da bo pri dezelnem oddelku za solstvo in za kulturo delovala služba za narodne in jezikovne manjšine. SSO opozarja, da si je že več kot dve leti prizadeval za rešitev tega perečega vprašanja in to tudi v okviru deželne komisije, ki je bila ustanovljena na osnovi deželne zakona st. 46 iz leta 1991 (dezelni prispevki za slovensko manjšino).

Dezelna komisija je v tozadevni resoluciji pozvala dezelno vlado, da ustanovi zgoraj omenjeno službo za manjšine in da v zvezi s tem poskrbi za namestitve novega osebja.

ŠOLSTVO / PODATKI

Vpisi v prve razrede višjih srednjih šol

Največ vpisov na znanstvenem liceju

V prvih razredih slovenskih višjih srednjih šol bo v prihodnjem šolskem letu sedelo nekaj manj dijakov kot v letošnjem. Tako izhaja iz pregleda vpisov na višje srednje šole. V februarjem letu se je odločilo, da bo po dokončanem obveznem šolanju nadaljevalo studij na višjih šolah 148 dijakov, medtem ko jih letos obiskuje prve razrede 156.

Tudi letos se je največ dijakov (več kot ena tretjina) odločila za znanstveni licej Franceta Preserna. Lani je največ »realčanov« izbralo jezikoslovno smer, letos pa je bila najbolj privlačna klasična znanstvena smer: zanjo se je odločilo 27 dijakov.

Mnogo manjše je bilo zanimanje za klasični licej. Na tej šoli beležijo le tri vpise. Šola torej tvega, da izgubi prvi razred (ali točneje: 4. višjo gimnazijo). Ravnatelj Tomaž Simčič meni, da ni v tem pogledu se nič odločnega. V prejšnjih letih so tudi na drugih šolah beležili podobno nizke vpise, a je naknadno število vpisanih vendarle toliko naraslo, da so šole obdržale prvi razred.

Na trgovskem tehničnem zavodu Zige Zoisa so zabeležili zadovoljiv vpis tako na oddelku za knjigovodje kot tudi na oddelku za geometre (35 vpisanih na prvem, 11 na drugem). Lanska »križa« vpisov se torej ni ponovila.

Na pedagogski licej A. M. Slomska se je vpisalo 18 dijakov. Med vpisanimi je tudi dijakinja iz Slovenije. Prav v zve-

zi z vpisi dijakov iz Slovenije je treba poudariti, da so se v prejšnjih letih vpisovali tudi ob koncu pouka. Zato je povsem možno, da se bo število vpisanih na slovenske višje srednje šole (ne le na pedagogski licej) do septembra še povečalo.

Rahlo se je znižalo šte-

vilno vpisov na poklicni zavod Jozefa Stefana. Med 29 vpisanimi jih je 12 izbralo oddelke tehnikov električne in elektronske industrije, 9 jih bo sedelo v prvem razredu oddelka tehnikov orodne mehanike, 8 pa jih je izbralo oddelke bioloških in kemijskih tehnikov.

VISJA SREDNJA SOLA	1996/97 1. r.	1995/96 1. r.
Znanstveni licej F. Preseran	52	62
Klasični licej F. Preserna	3	10
Trgovski tehn. zavod Z. Zoisa	35	25
Oddelke za geometre	1	8
Pedagogski licej A. M. Slomska	18	15
Poklicni zavod J. Stefana	29	36
SKUPNO	148	156

V Šklednju razstava del Marte Werk-Volk

Jutri bo v društveni dvorani KD Ivan Grbec v Šklednju retrospektivna slikarska razstava del skledenjske umetnice Marte Werk-Volk, ki smo jo, na zalost pred nekaj meseci za vedno izgubili. Na prireditvi bo sodeloval tudi zenski pevski zbor, ki ga vodi Boža Hrvatic. Pokojna Marta je bila namreč med ustanoviteljicami zbora, ki ga je nekaj časa tudi vodila. O njenih slikarskih stvaritvah bo na razstavi spregovorila umetnica izvedenka prof. Jasna Merku.

N.L.

KONCERT / OPENSKA GLASBENA SREČANJA

Čembalo in baročna viola

V znamenju prijaznih in intimnih zvokov čembala in baročne viole ter v dvorani, okrašena s prelepimi perzijskimi preprogami, je bil v nedeljo 17. marca na vrsti prvi koncert iz pomladanskega niza Opendskih glasbenih srečanj, ki jih prireja kulturno društvo Tabor. Program, ki sta ga oblikovala mlada tržaška poustvarjalca Valentina Longo (cembalo) in Paolo Cannarella (viola) je obsegal skoraj povsem izvorna dela za to posebno instrumentalno zasedbo od zgodnjega baroka do zgodnjega klasičnega repertoarja iz francoske, nemške in italijanske glasbene literature. Oba glasbenika se, po dokončanih studijah na tržaškem konservatoriju, posebej posvečata raziskovanju in poglobljanju izvajalske prakse stare glasbe. Koncert, ki mu je prisostvovalo lepo število poslušalcev, je bil nedvomno privlačen glasbeni dogodek, kljub nekaterim intonacijskim in zvočnim negotovostim, ki so pri izvajanju na originalnih instrumentih precej značilne.

BARKOVLJE / STARŠI SKUPAJ

Skrb za otroke

V soboto je bil v prostorih Pomorskega kluba Sirena v Barkovljah izredno prijeten večer. Protagonist večera je bila skupina »Starši skupaj«, ki se je prvič uradno predstavila naši javnosti in opozorila na probleme, ki jih imajo družine z otroki s posebnimi problemi, pa so jih morale dolgo reševati same, brez vsakršne zunanje pomoči.

Sedaj je pomoč pršla. Nasa javnost je seznanjena z dejstvom, da imamo med seboj skupino staršev, ki žele pomagati svojim otrokom, pa tudi opozoriti vse tiste, ki so za to odgovorni, da ta problem obstaja in da ga je treba začeti reševati.

O delu skupine smo v dnevniku že poročali, ko smo obiskali sedež Slovenske socio-

psihopedagoške službe, kjer se starši, vključeni v omenjeno skupino, zbirajo.

Tokrat so pripravili ob nekaj priložnostnih besedah, ki jih je povedala Loredana Gec, razstavo izdelkov, ki jih je s pomočjo staršev (med temi Barbare Cok) prikazala psihologinja Nada Berce. Gre za bogato izbiro raznih ročnih izdelkov, od torbic, lesenih figuric, do mošnjickov za disave, rut, kravat in drugih spominkov, ki so jih mnogi udeleženci večera tudi kupili v prepričanju, da pomagajo tako skupini s tako plemeniti mi željami in cilji.

Večer je obsegal nastop vokalno-instrumentalne skupine Nomos, ki je na začetku leta 1992 stela stiri člani, sedaj jih ima pet: basista Alda Zer-

jala, flavtista Federica Brumata, klarinetista Stelia Lubiano, fagotista Aljoso Tavčarja in pianista Aljoso Saksido.

Skupina, ki redno vadi v prostorih Slovenskega kulturnega društva Ivan Grbec v Šklednju, se je predstavila z bogatim programom opernih arij, pa tudi skladb za pihalni trio; zaključila pa je nastop z izvedbo treh priljubljenih slovenskih narodnih pesmi.

Večera so se udeležili stari otrok s posebnimi potrebami, pa tudi mnogi prijatelji, ki si želijo, da bi skupina okreplila svoje delovanje, da pa bi lahko pri tem računala ne samo na naso pomoč in solidarnost, temveč tudi na pomoč s strani odgovornih krogov.

Neva Lukes

TEČAJ / SLOVENSKA PROSVETA

Plesno gibalna soočenja

Vabilu na tečaj se je odzvalo precej mladih navdušencev

Pretekli konec tedna je Slovenska prosveta v svojih prostorih priredila zanimiv tečaj z naslovom »Plesno gibalna soočenja«. Vabilo na tečaj s tako nenavadnim naslovom je bilo že nekaj časa prej objavljeno v našem časopisu in je pri marsikom vzbudilo zanimanje in radovednost. Nekateri, vecinoma mladi, so se na vabilo tudi odzvali in z nestrpnostjo pričakovali, kaj se bo v petih urah nenavadnega tečaja pravzaprav dogajalo.

Mladi voditeljici tečaja, Helena Biffio iz Ilirske Bistrice in Barbara Brinovec iz Ljubljane sta udeležencem zato najprej na kratko predstavili, kaj se bo med »plesno gibalnimi soočenji« dogajalo: nekaj časa bodo tečajniki posvetili sebi, odkrivanju lastnega telesa,

okolja, ki jih obdaja, razmerja med sabo in drugimi, ostalo pa sprostitev in razvedritvi ob ritmu in glasbi. Marsikdo je bil pri tem skeptičen, češ, nekaj so teoretične napovedi, drugo pa praksa! Vendar pa so pozneje vsi z zadovoljstvom ugotovili, da so bile vaje ne samo koristne, pač pa tudi zabavne.

Prvi del obeh srečanj je vodila Helena Biffio: predstavila je celo vrsto vaj in igrice, ki so udeležencem pomagale, da so se razgibali, istocasnno pa se med seboj spoznali, tako da so na zelo preproste načine komunicirali preko gibov. Nekateri izmed teh vaj so bile tudi zabavne in so udeležence kar navdušile. Drugi del, ki ga je vodila Barbara Brinovec, pa je bil bolj osredotočen na plesu. Udeleženci so se

naucili nekaj osnovnih gibov oziroma vaj baleta in modernega plesa, potem pa so se naučili in tudi sami oblikovali kratko koreografijo.

To, kar je bilo udeležencem posebno všeč pri vsem tem je, da pri izvajanju teh »soočenj« ni bilo nikakršne prisile, ki bi vzbujala zadrege ali sram, vsakdo se je pač potrudil in po svojih močeh sodeloval.

Vladalo je zelo sproščeno vzdušje, ki sta ga pomagali ustvariti predvsem zelo prijazni in komunikativni voditeljici. Tečaj je bil zanimiv in navdušujoč prav zaradi tega originalnega pristopa do plesa, ki je postavljal v ospredje posameznikovo osebnost. Ples je postal sredstvo komunikacije telesa s sočlovekom in okoljem.

Breda Susič

GOETHE-INSTITUT / PROTESTI

V mestu ima posebno in važno vlogo

Danes bo izrečena nepricakovana in grenka odločitev o zaprtju Goethe-Instituta, ki ima svoj sedež v Ul. Coroneo 15; novica je v prejšnjih dneh pršla popolnoma nepričakovano, čeprav so uslužbenci vedeli že pred meseci, da namerava vodstvo ustanove zapreti eno od sedmih italijanskih podružnic. Krajevno ravnateljstvo ustanove se je obrnilo na predstavnike oblasti, pa tudi na občane in clane, da izrazijo svoje ogorčenje glede take odločitve nemškemu zunanjemu ministrstvu in glavni direktorji ustanove.

Poziv je naletel na plodna tla, saj so na tržaskem sedežu se prejeli več protestnih faxov. »Odločno protestiramo proti odločitvi, da bi zaprli Goethe Institut v Trstu - je zapisano v brzojavki, ki jo je Zveza slovenskih kulturnih društev odposlala nemškemu zunanjemu ministru Klausu Kinklu; ZSKD v brzojavki nadalje poudarja, da »ta ustanova odigra v našem mestu pomembno in posebno vlogo ne le v kulturnem, temveč tudi v gospodarskem življenju«.

Dezelna svetovalska skupina SKP pa je vložila vprašanje predsedniku delovne odbora; v njem med drugim poudarja, da vest o zaprtju instituta preseneča tudi zaradi dobrih odnosov med Dezele in Bavarsko, zaradi cesar se z obzalovanjem opaza, da je prav tržaski sedež prvi od sedmih, ki ga bodo zaprli; SKP tudi ugotavlja, da kulturni institut dela čast mestu in da je prepotrebna povezava s kulturo držav germanskega jezika ter važna opora za studije Trzasko in Videmske univerze. SKP zato poziva predsednika Dezele, da bi izkoristil svoje dobre odnose z Bavarsko in posebej za preklit take odločitve. Independentistično gibanje Svobodni sever pa v tiskovnem poročilu pravi, da je namepravno zaprtje instituta se en dokaz o polomu starih in novih vodstvenih razredov, ki so upravljale in se upravljajo Trst.

Satelit TSS je zgorel pred padcem

WASHINGTON - Ameriški vesoljski vojaški center v Coloradu Springsu je včeraj sporočil, da se je italijanski satelit na vrvi TSS vrnil v ozračje ob 23.12 po Greenwihu. Kot je povedal predstavnik za tisk, je dve toni težak satelit zgorel in eksplodiral, preden je padel na Zemljo. V Coloradu Springsu niso navedli točnega kraja, kjer je satelit strmoglavil, ker je bila njegova orbita skrajno spremenljiva. Satelit TSS je posadka ameriškega vesoljskega trajekta Columbia izgubila v vesolju 25. februarja, ker se je pretrgala zica, s katero je bil spojen s trajektom. Po vsem dosedanjih ugotovitvah se je zica pretrgala zaradi prevelikega električnega upora.

FILIPINI / NA DAN PRIHAJAJO VZROKI TRAGEDIJE

Namesto 50 je bilo v diskoteki 300 oseb

Ni bilo zasilnih izhodov, obloge pa so bile gorljive

MANILA - Kot je včeraj povedal filipinski notranji minister Rafael Alunan, je bila diskoteka Ozone v Quezon Cityju, kjer je v noči na torek življenje izgubilo 151 oseb, usposobljena le za 50 gostov. Da bi bila mera polna, je uradno bila le restavracija, ker so jo nezakonito spremenili v diskoteko. Ko je izbruhnil požar, je bilo v prostorih več kot 300 oseb, v glavnem dijakov, ki so praznovali konec solskega leta. Edini zasilni izhod je bil zaprt, vhodna vrata pa so se odpirala proti notranjosti, kar je dodatno obtežilo beg.

Po prvih ugotovitvah je požar izbruhnil v kabini disc-jockeyja zaradi kratkega stika, ki ga je povzročila prevelika električna obremenitev aparatur na zastarelo električno napeljavo. Iskre so vnele akustično izolacijo, ki pa ni bila negorljiva, kot to zahtevajo predpisi. Plameni so se torej razširili z nezaslišano hitrostjo, tako da se je zaradi

Požar je diskoteko Ozone spremenil v kup zогlenelih ruševi (Telefoto AP)

enega samega izhoda resila le polovica gostov.

Ob vsem tem je popolnoma jasno, da je tragedija povzročila na Filipinih pravo ogorčenje. Tisk odkrito piše o pravih mafijskih odnosih za odobritev licenc za javne lokale,

ki ne izpolnjujejo najosnovnejših varnostnih zahtev. Funkcionarje, ki so izdali dovoljenje za poslovanje diskoteke Ozone, so suspendirali v pričakovanju izsledkov preiskovalne komisije, ki jo je imenoval predsednik

Fidel Ramos. Oblasti so obenem odvzele potne liste lastnikom diskoteke in jim prepovedale, da bi zapustili državo. Medtem je izvedencem za sodno medicino uspelo ugotoviti istovetnost le 80 od 151 žrtev.

NOVICE

Katastrofalen potres prizadel kitajsko pokrajino Xinjiang

PEKING - Predsinocnjim ob 23. po krajevnem casu je katastrofalen potres 6, 9 stopnje po Richterjevi lestvici prizadel kitajsko pokrajino Xinjiang, ki se nahaja med Kirgistanom, Tadžikistanom in Afganistanom. Po prvih vesteh je življenje izgubilo le 24 oseb, ranjenih pa naj bi bilo 40 ljudi. Kot vedno so podatki nezanesljivi in bi se lahko v prihodnjih dneh spremenili. Xinjiang je redko naseljena pokrajina ob tako imenovani kravanski poti svile, kjer prebivajo Uiguri, turskogovoreča manjšina.

Kot je sporočila tiskovna agencija Xinhua, je potres prizadel predvsem mesto Kashi, o škodi pa poročajo se iz Jiashija, Bachuja in Artuxa.

Zaradi pomanjkanja goriva težave v čemobilski elektram

KIJEV - Ukrajinske oblasti so sporočile, da bodo morale konec tega tedna izklopiti tretji reaktor jedrske elektrarne v Cernobilu, ker nimajo denarja za nakup novega uranovega goriva. Trenutno se ni znano, kdaj bodo izklopili prvi reaktor (drugi je eksplodiral leta 1986), saj bo v kratkem podobna usoda doletela tudi tretji reaktor v JE Rovno. Ukrajina nima namreč denarja za nakup novega goriva v Rusiji, ki ji samo glede Cernobila dolguje že dve milijardi in pol dolarjev.

Okvara na naftovodu

MOSKVA - Zaradi okvare na naftovodu v južnoukrajinskem Orenburgu se je izlilo več kot 500 tisoč ton nafte. Ruske oblasti navajajo, da bo ekološka škoda minimalna, ker v bližini ni vodnih tokov, tako da bodo prizadeto območje z lahkoto sanirali.

Umrli sin barona Bicha

PARIZ - V 57. letu starosti je umrl Claude Bich, predsednik in upravitelj družbe Bic (kemični svinčniki in brivski aparati), ki je bil prvorojenec od 11 otrok barona Marcela Bicha.

Onesnaženje v Egejskem morju

ATENE - Tri grške ladje se v vzhodnem Egejskem morju trudijo, da bi odstranile šest kilometrov dolg in sto metrov širok naftni madež, ki je nastal po brodolomu pontonskega bagerja Petrola 29.

Britanski tabloid je objavil Kristusovo »čudežno« sliko

LONDON - Britanski tabloid Daily Star je na včerajšnji prvi strani objavil crnobelo sliko v negativu Jezusa Kristusa, ki naj bi imela »čudezne« značilnosti. Če trideset sekund intenzivno gledamo stiri točke v sredini negativa in se nato zazremo v belo steno ali v bel strop vidimo jasno sliko Jezusa Kristusa.

Za znanstvenike in cervene dostojanstvenike pa je slika le navaden optičen pojav. David Thomson, profesor na londonski City University, je jasno navedel, kako ta poizkus dokazuje, da lahko oči prevarajo mozgane. »Ocesne cutnice sprejemajo svetlobo kot kot fotografski material, ki jo nato razvito v sliko projicirajo na belo podlago.« Sheptični so tudi v britanskih ka-

tolitskih krogih. Njihov predstavnik za tisk je povedal, da je tudi sam videl Kristusa na steni, a po njegovem je to le vizija sodobne tehnologije, ki nima nobene veze z nadnaravnimi silami.

Daily Star ni navedel izvora slike, zapisal je le, da je bil prvi lastnik »neki misijonarski skof«, ki jo je nato daroval nekemu samostanu v Illinoisu. Slika bi najbrž ostala v samostanu, če ne bi ene kopije neka nuna poslala svoji materi, ki je direktorica neke katoliške založniške hiše. Ta je nato natisnila na tisoče podob s čudežnim Jezusom Kristusom.

To pa ni edina »čudezna« slika Odrešenika. Podobne lastnosti naj bi imel tudi Kristusov mrtvaški prt, ki ga hranijo v Turinu.

My Lai - kraj nesrečnega imena za ameriško vojsko

HOSIMINH - Otroka se igrata pri bunkerju v južnovietnamski vasi My Lai, kjer so američani 16. marca 1968 pobili več kot sto civilistov. To je bil eden najbolj krutih dogodkov v viet-

namski vojni, po katerem je Pentagon začel končno voditi račune tudi nad svojimi vojaki, ki niso bili tako vzorni in omikani, kot so do tedaj mislili. (Telefoto AP)

Zbornik, ki odkriva drugo plat medalje.

"NA OBROBJU - ALI JE PRIMORSKA KLONILA?"

Knjiga ponuja v razmislek v nebo vpijoče primere, ki so zajeli naš obmejni prostor v zadnjih petih letih.

Naročniki Primorskega dnevnika imajo pravico do 25% popusta s tem, da izrežejo priloženi kupon in ga izročijo v knjigarni dopolnjenega s svojimi osebnimi podatki.

Knjigo lahko kupite v naslednjih knjigarnah:

- Tržaška knjigarna - ul. Sv. Frančiška, 20 TRST
- Papirnica Žerjal Josip - Boljunec
- Knjigarna Terçon - Nabrežina, 103
- Papirnica Chessa - Narodna ulica, 48 Opčine
- Katoliška knjigarna - Trg Vittoria, 20 Gorica

PODATKI NAROČNIKA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

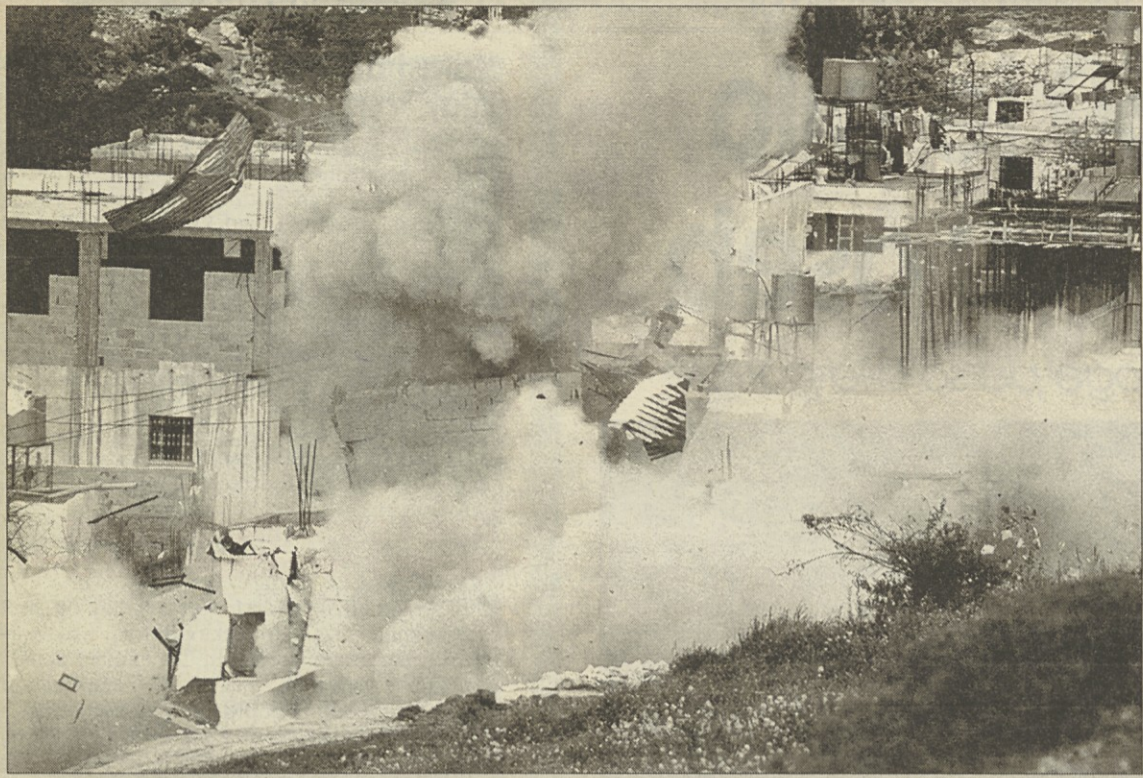
IME _____

PRIIMEK _____

NASLOV _____

Kupon velja za nakup knjige **NA OBROBJU Ali je Primorska klonila?** s 25% POPUSTOM.

Izraelska vojska uničuje domove teroristov

AL FAVAR (Reuter) - Izraelski vojaki so včeraj razstrelili dom (na sliki, telefoto: Reuter) nekega palestinskega samomorilskega terorista Ibrahima Sarahneha, ki je v februarjem napadu v Askelonu ubil eno osebo, in napovedali, da bodo v prihodnjih dneh dvignili v zrak še nekaj domov na Zahodnem bregu, kljub prošnjam aktivistov za človekove pravice. Jezni prebivalci Al Favara so s kamni obmetali izraelske vojake, medtem ko so ti rusili hišo. Vojaki so se odzvali s strelji s plastičnim in bojnim strelivom, a med palestinskimi begunci k sreči ni bilo ranjenih. »To je skupinsko kaznovanje, ki ne bo rešilo težav Židov in Arabcev in ne bo pripomoglo k mirovnemu procesu.« je dejal 35-letni prebivalec Al Favara Adnan Gataseh. Vojaki so nekaj tisoč prebivalcev begunskega središča pred rusenjem hiše preganili na bližnji hrib, od koder so neobgljeni Palestinci nemočno opazovali, kako so hišo najprej razstrelili, nato pa z buldožerjem zravnali

z zemljo. Med rusenjem so opeke padale na sosednje domove, ki so močno poškodovani. Izraelski vojaki so se pripravljali tudi na rusenje hiše družine Majdija Abu Vardeha, ki je v terorističnem napadu v Jeruzalemu ubil 25 ljudi, porušili pa naj bi še pet drugih hiš v Al Favaru. Izraelski vojaki so pohiteli, potem ko je včeraj zjutraj prenehala veljati začasna prepoved rusenja, ki jo je izdalo izraelsko vrhovno sodišče. Aktivisti za človekove pravice so pozvali izraelskega predsednika vlade Simona Peresa, naj ustavi divjanje buldožerjev in priznane palestinskim beguncem. »Pozivamo vas, da ne uporabljate rusenja domov kot sredstva za kaznovanje,« so v pismu premieru zapisali mirovniki. Izrael je začel znova rusiti domove po valu terorističnih napadov, ki so preplavili Izrael ter med Zide vnesli nemir in strah. Minuli teden so razstrelili dom ubitega Hamasovega izdelovalca eksplozivnih naprav Jahija Ajasa v vasi Rafat.

AMERIŠKA PREDVOLILNA MRZLICA

Bob Dole slavi, Ross Perot grozi

Republikanci so svojega kandidata izbrali

CHICAGO (Reuter) - Ameriški kongresnik Bob Dole je že stoočsto preprčan, da bo postal republikanski kandidat za položaj ameriškega predsednika. Vso svojo energijo namerava zdaj usmeriti v iskanje primerne strategije, s katero naj bi iz Bele hiše izrinil demokrata Billa Clintona. Možnost vnovičnega boja za vstop v Belo hišo pa je napovedal tudi teksaski milijonar Ross Perot.

Ameriške televizijske postaje so poročale, da je Dole podporo že obljubil več kot 996 delegatov, Dole pa o tem ni hotel govoriti. Dejal je, da bo z razglasitvijo rezultatov počakal do prestižnih preliminarnih volitev v Kaliforniji. »Menim, da je dovolj varno reči, da bom nominiran,« je izjavil in dodal, da je že začel sestavljati primerne ekipo, ki mu bo pomagala pri pripravi predvolilne strategije, s katero naj bi premagal Clintona. Zbrati namerava ljudi, s katerimi bo lahko delil tako zaupanje kot ideologijo. Bob Dole, ki se ima za »konservativca zdrave pameti«, je izjavil, da bodo imeli volilci novembra zelo jasno izbiri. »Izbirali bodo

med kandidatom, ki se bo boril za spremembe, in med kandidatom, ki bo v predvolilni kampanji sicer zagovarjal spremembe, pozneje pa se bo boril za status quo,« je dejal 72-letni senator. Po njegovem mnenju Amerika ne more izvesti korenitih sprememb, če bo Clinton ostal v Beli hiši.

S svojimi prepričljivimi zmagami v zveznih državah Illinois, Ohio, Michigan in Wisconsin je Bob Dole sicer stisnil v kot, ne pa tudi utišal komentatorja Pata Buchana in ameriške zadržte konservativce, katerih stališča je zastopal in razglasal Buchanan med svojo odmevno kampanjo. »Odpravljaj se v San Diego,« je v močno populističnem slogu po-

vedal Buchanan svojim privrzcem v Kaliforniji. »Odpravljaj se branit pravice se ne rojenih... Naredil bom vse, da se bo stranka zavezala pravim ciljem in poskrbela, da ne bo nihče nikdar več izkoriscal ameriškega delavca.«

Možnost kandidature za ameriškega predsednika pa je napovedal tudi milijarder Ross Perot. Dejal je, da se bo za vstop v Belo hišo boril, če ga bodo za to prosili njegovi podporniki iz Reformistične stranke. Teksaski bogataš je zagotovil, da bo storil vse, da bo hišo svoje domovine spravil v red. Toda Dole je zaradi Perotove napovedi zaskrbljen. Perot mu lahko namreč odvzame ravno toliko glasov, da mu ne bo uspelo premagati Clintona. Nekaj podobnega se je že zgodilo na zadnjih volitvah, ko je Clintonu uspelo premagati Geroga Busha. »Skrbi me. Perot pomaga Clintonu,« je priznal Bob Dole.

NOVICE

Samomorilski napad na jugu Libanona

JERUZALEM (Reuter) - Po poročilih izraelskih oboroženih sil je včeraj neidentificirani islamski skrajnez v bližini vasi Rub Tlaten na varnostnem območju na jugu Libanona z bombo ubil sebe in nekega izraelskega vojaka, en vojak pa je bil ranjen. Proiranska organizacija Hezbolah je že prevzela odgovornost za napad, pri tem pa so njeni predstavniki zatrjali, da je bilo zrtev med Izraelci še več. Izraelski premier Simon Peres je pred zadnjim napadom sicer napovedal, da bo vojska na varnostnem območju zmanjšala svojo bojno pripravljenost, če je gverilci ne bodo izzivali, vendar si bo po zadnjem napadu verjetno premislil.

Ustavili sodni postopek proti Haiderju

DUNAJ (STA, dpa) - V Avstriji so ustavili sodni postopek proti voditelju avstrijskih svobodnjakov Jörgu Haiderju, ki so ga sprožili zaradi suma ozivljanja nacional-socialističnega delovanja. Neki predstavnik avstrijskega pravosodnega ministrstva na Dunaju je potrdil omenjeno novico, ki jo je včeraj objavil avstrijski casnik Salzburger Nachrichten. Razlogi za ustavitev postopka se niso znani. Ze v januarju je državno tožilstvo v Celovcu ustavilo del preiskav proti Haiderju, ki so ga ovadili, ker je v nekem televizijskem pogovoru »oborožene oddelke SS« označil kot »del redne nemške vojske, zato jim pripadata cast in priznanje«.

Japonski zunanji minister z Jelcinom

MOSKVA (STA, dpa) - Japonski zunanji minister Jukihi-ko Ikeda se je včeraj v Moskvi sestal z ruskim predsednikom Borisom Jelcinom. »Obstaja vrsta težav, o katerih moramo nujno govoriti,« je ob tem izjavil Jelcin in opozoril na pomen odnosov med Rusijo in Japonsko. Ikeda se je na enodnevnem obisku sestal tudi z ruskim zunanjim ministrom Jevgenijem Primakovom. Tako japonska kot ruska stran sta sporočili, da so bila vprašanja trgovinskih odnosov osrednja tema pogovorov. Japonski zunanji minister naj bi v Moskvi omenil tudi vprašanje Kurilskih otokov. Japonska namreč od Rusije zahteva vrnitev starih otokov, ki jih je nekdanja Sovjetska zveza zasedla med drugo svetovno vojno. Pogovori med Tokijem in Moskvo o tej temi so že več let na mrtvi točki.

Papež o pokolih v Ruandi

VATIKAN (Reuter) - Papež Janez Pavel II. je včeraj posredno odgovoril na obtožbe, da so katoliški duhovniki in redovnice sodelovali v pokolih v Ruandi. Pozval je ruandske katolike, naj odgovarjajo za morebitne zločine, in dodal, da rimskokatoliška cerkev kot institucija ne more prevzeti odgovornosti za dejanja svojih članov. Po papeževem mnenju morajo vsi, ki so sodelovali v genocidu, nositi posledice svojih dejanj pred bogom in soljudni.

TAJVANSKI PREDSEDNIK ODGOVARJA NA VOJAŠKE PRITISKE PEKINGA

Najprej demokratizacija, nato združitev

HANS JÜRGEN STOFELZ / DPA

TAJPEJ - Kljub vojaškim vajah, s katerimi je Peking dokazoval svojo moc, je tajvanski predsednik Li Teng Hui včeraj o morebitni združitvi Tajvana z Ljudsko republiko Kitajsko dejal, da je ta mogoča le v primeru, če bodo na Kitajskem zavladale demokratične sile. Kitajska armada je včeraj končala manevre na jugu Tajvanskega preliva, medtem ko se vojske vaje na severu nadaljujejo.

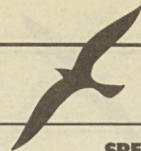
Ameriški predstavniški dom pa je včeraj s prepričljivo večino glasoval za to, naj ZDA Tajvan v primeru kitajskega napada branijo. Ta resolucija sicer za predsednika Clintona ni obvezujoča. Tri dni pred sobotnimi prvimi svobodnimi predsedniškimi volitvami na Tajvanu je predsednik Li Teng Hui dejal, da so kitajske vojske vaje napetost pripeljale na najvišjo točko. Po njegovih besedah bo stiriinajst milijonov tajvanskih volilcev »svoj glas oddalo v senci morebitne vojne«. Menil pa je, da je tajvanski narod miren in enoten, saj je bil vedno ogrožen, a je kljub temu dosegel »gospodarski čudež« in demokratizacijo. Vnovično združitev s celinsko Kitajsko je Li Teng Hui omenil le z enim stavkom: »V prihodnosti bi radi imeli enotno Kitajsko - toda le v svobodi in demokraciji.«

Kitajci so morali zaradi goste megle včeraj omejiti svoje vojske vaje na severu Tajvanskega preliva. Manevri naj bi trajali se do prihodnjega ponedeljka. S tem želi Peking doseči, da Tajvanci ne bodo glasovali za Li Teng Huia - torej za neodvisnost. Za konec vojaških vaj na jugu Tajvanskega preliva so Kitajci na televiziji predvajali posnetke letalskih in raketnih napadov na morske in kopenske cilje. S posnetkov je bilo razvidno, da so kitajski vojaki opremljeni z izredno sodobnim orožjem. V vojaških vajah so sodelovale tudi jedrske podmornice.

Tajvanski opozicijski kandidat Peng Ming Min pa je Peking ocital »agresijo« in »gole ozemelske težnje«. Peng Ming Min, najbolj znani tajvanski oporečnik, ki se je na otok vrnil sele leta 1992, je kandidat tajvanske Stranke napredka, ki zahteva popolno neodvisnost od Kitajske. Dejal je, da je Tajvan de facto že dolgo neodvisen in da zato želi ohraniti le status quo. Po zadnjih javnomnenskih raziskavah naj bi na predsedniških volitvah dobil približno deset odstotkov glasov, medtem ko lahko sedanji predsednik Li Teng Hui računa s 30 do 40 odstotki glasov.

Vodilni predsedniški kandidat Li Teng Hui je bogove prosil za zmago in mir (Reuter)

JASNO	ZMERNO OBLAČNO	OBLAČNO	RAHEL	ZMEREN	MOČAN	RAHEL	ZMEREN	MOČAN	NEVIHTE	VETER	MEGLA	TOPLA FRONTA	HLADNA FRONTA	OKLUZIJA	SREDIŠČE CIKLONA	SREDIŠČE ANTI-CIKLONA

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka v visinah s severozahodnimi vetrovi malo toplejši in prehodno bolj vlažen zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo vzšlo ob 6.03 in zšlo ob 18.16. Dan bo dolg 12 ur in 13 minut.

LUNINE MENE
Luna bo vzšla ob 6.27 in zšla ob 19.40. Prvi krajec bo 27. marca, ob 02. uri in 31 minut.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.25 najvišje -47 cm, ob 10.26 najvišje 37 cm, ob 16.20 najnižje -40 cm, ob 22.33 najvišje 49 cm.
Jutri: ob 4.56 najvišje -44 cm, ob 11.00 najvišje 31 cm, ob 16.45 najnižje -31 cm, ob 22.57 najvišje 43 cm.

BIOPROGNOZA
Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli manjše težave s pocutjem, ki se bodo kazale predvsem kot povečan nemir, razdražljivost in utrujenost.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	110
Rogla	150
Pokljuka	130
Vogel	190
Krvavec	140
Kranjska gora	do 40
Kanin	do 260
Cerkno	180

Iz vseh smučarskih centrov poročajo, da je vreme jasno, razen z Zelenice, kjer je delno oblačno.

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

Višina (m)	Temperatura (°C)	Višina snega (cm)
500	3	150 cm
1000	1	do 180 cm
1500	0	
2000	-2	
2500	-5	280-380 cm
2864	-6	

Tveganje pred sneznimi plazovi je v visokogorju Julijskih Alp 3. stopnje, drugod v gorah pa 1. do 2. stopnje po petstopenski lestvici, odvisno od nadmorske višine. Najbolj nevarna so območja napihanega snega, kjer turni smučarji in posci lahko sprotijo plazove suhega, klotzastega snega. Povečala se je možnost zdrsov v jutranjem času.

DANES

Slovenija: Danes bo pretežno jasno. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Popoldne se bo v severnih krajih prehodno zmerno pooblačilo. Najnižje jutranje temperature bodo od -5 do 0, najvišje dnevne od 7 do 12 stopinj C. Sosednje pokrajine: Precej jasno bo. Ponekod po nižinah bo zjutraj megla. Na območju Alp se bo prehodno pooblačilo.

JUTRI

V Sloveniji: V petek bo spremenljivo oblačno vreme, popoldne so možne posamezne kratkotrajne plohe. Obleti: V soboto bo delno jasno s spremenljivo oblačnočeto.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Punčke kot nova poslovna pobuda

PARIZ - Manekenke Naomi Campbell, Claudia Schiffer in Karen Mulder so predstavile svojo novo poslovno pobudo, in sicer punčke, ki jih bodo v prihodnjih dneh prodajali po vsem svetu (na sliki AP). Cena ni prav nizka, saj bo vsaka stala po 125 francoskih frankov (približno 40 tisoč lir), kdor jo bo kupil za svoje otroke bo posredno

podprl tudi Rdeči križ, ker bodo za vsako punčko odsteli RK po tri francoske franke. Manekenke Naomi Campbell, Claudia Schiffer in Karen Mulder so v zadnjem obdobju zacele reinvestirati svoje masne zaslužke, ker se dobro zavedajo, da sta njihova lepota in slava minljivi.

Težka obsodba zaradi odnosov s prostitutkami brez kondoma

LONDON - Neki sodnik v britanskem Nottinghamu je na štiri leta zapore obsodil nekega poslovneza, ker je pet prostitutk prisilil v spolne odnose brez zaščitnega kondoma. Sodnik je to neodgovorno obnašanje ocenil kot posilstvo, ker so se prostitutke zman upirale, da bi imele nezascitene spolne odnose. Združenje britanskih prostitutk je razzodbo pozitivno ocenilo kot prvi dokaz, da se lahko tudi prostitutke uprejo zahtevam svojih strank.

Težke kovine ugonobile kita

KØBENHAVEN - Na severni obali danskega Jyllandja je naplavilo mrtvega kita, ki je imel v drobovju take koncentracije živega srebra in kadmija, tako da so morali poldrugo tono drobovja zakopati na posebnem odlagališču za strupene odpadke. Kadmija je bilo v drobovju petkrat več kot je ta kovina prisotna v ribah, s katerimi se kita hranijo, živega srebra pa dvakrat več. Na Danskem so precej zaskrbljeni, ker niso še ugotovili, kje in kdaj je kit zaužil toliko strupenih rib.

Škofa motijo plesoči duhovniki

OSLO - Oddaja je bila zelo duhovita, vesela in dobrega okusa, tako da so trije norveški luteranski duhovniki ob prijetni glasbi zaplesali v cerkvi pred televizijskimi kamerami. Njihovemu skofu, msgr. Andreasu Aarflotu, pa podvig ni bil vsec, tako da jih je danes pozval k sebi. Trije protestantski pastirji, ki so sodelovali v zabavno-glasbeni oddaji »Baluba«, so bili seveda presenečeni ob tako reakciji njihovega skofa. Eden od njih je pikro pristavil, da je za Cerkev res hudo, ce je izgubila smisel za humor.

Kreposna s pomočjo bromida

LONDON - Florence Nightigale, ustanoviteljica Rdecega križa, ki jo v Veliki Britaniji častijo kot svetnico, si je do svoje kreposti pomagala z bromidom, ki so ga nekoč dajali vojakom, da bi zavrli spolno pozelenje. To sama priznava v nekem pismu iz decembra leta 1887, v katerem izraza dvome v učinkovitost bromidov in kloroforna kot sredstev proti spolnemu pozelenju in na vse pretege hvali svojo švedsko maserko.

Za Joževo je bila v Valenciji slavna fiesta »Las Fallos«

VALENCIA - Za Jozefovo so v spanski Valenciji priredili že tradicionalno fiesto »Las Fallos« na katerem zažigajo lesene lutke v cast sv. Jozefu, zavetniku mizarjev. (Telefoto AP)

Bogataš samo 24 ur

STOCKHOLM - Samo 24 ur je bil 31-letni Mehrdad Zadfaranlou bogataš, preden se je banka zavedla, da je prišlo do računalske napake. Brezposelni afriški priseljencec je v severnosvedski Umei sel na banko po občinsko podporo. Namesto obicajnih 2.000 švedskih kron, so

mu nakazali kar 400 milijonov kron (približno 100 milijard lir). Prijatelj mu je takoj povedal, da je skoraj gotovo prišlo do napake. Kar je bilo navsezadnje tudi res, saj je banke naslednjega dne pisala Zadfaranlouju, da je prišlo do napake in da je njegov bančni saldo le 62 kron (15 tisoč lir).

Mehrdad Zadfaranlou pa je sti-rindvajset ur zivel kot bogataš, tako da so ga prijatelji že prekrstili v Onasisa. Zadfaranlou je pred bančnim sporočilom napovedal, da bo 80 milijard lir nakazal za boj proti virusu ebola, ker bi bilo za njegove potrebe 20 milijard lir cisto dovolj.